

სერტიფიცირებული ბუღალტრის სრული სასერტიფიკაციო პროგრამა

სასწავლო კურსის სილაბუსი მოდულისათვის - „ფინანსური აღრიცხვა“

- ა) ფინანსური ანგარიშგების შინაარსი და მიზანი
1. ფინანსური ანგარიშგების მიზეზები და მიზნები
- ა) განმარტოთ ფინანსური ანგარიშგება-აღრიცხვა, ანალიზი და ფინანსური მონაცემების დაჯამება.
  - ბ) განსაზღვროთ საწარმოთა სხვადასხვა ფორმა: ინდემქარმე, ამხანაგობა, კომპანია
  - გ) განსაზღვროთ იურიდიული განსხვავება ინდემქარმეს, ამხანაგობასა და კომპანიას შორის;
  - დ) განსაზღვროთ ბუღალტრული აღრიცხვის შინაარსი, პრინციპები და მოქმედების სფერო;
  - ე) განსაზღვროთ უპირატესობა და ნაკლი ინდემქარმეს, ამხანაგობასა და კომპანიას შორის.
2. მომხმარებლები და აქციონერები
- ა) განსაზღვროთ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლები და რა ინფორმაცია სჭირდებათ მათ.
3. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი კომპონენტები
- ა) ახსნათ თითოეული ანგარიშგების მიზანი
  - ბ) ახსნათ და განსაზღვროთ აქტივები, ვალდებულებები, ამონაგები და ხარჯები.
4. მარეგულირებელი საფუძვლები
- ა) ახსნათ მარეგულირებელი სისტემის როლი, მათ შორის:
    - ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ);
    - ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს);
    - სტანდარტების საკონსულტაციო საბჭოს (სსს); და
    - ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების- ინტერპრეტაციების კომიტეტის (ფასსიკ);
  - ბ) ახსნათ, როგორ გავლენას ახდენს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები (ფასს) ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესზე.
5. მმართველთა პასუხისმგებლობა და მოვალეობები
- ა) ახსნათ, რას ნიშნავს მართვა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების კონტექსტში.
  - ბ) აღწეროთ დირექტორების და სხვა მხარეთა პასუხისმგებლობა და მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების მომზადების კონტექსტში.
- ბ) ფინანსური ინფორმაციის ხარისხობრივი მახასიათებლები და აღრიცხვის ფუნდამენტური საფუძვლები
1. ფინანსური ინფორმაციის ხარისხობრივი მახასიათებლები
- ა) ახსნათ ფინანსური ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები და მნიშვნელობა და განმარტოთ და გამოიყენოთ თითოეული ქვემოთ ჩამოთვლილი:
    - შესაბამისობა;
    - სამართლიანი წარდგენა;
    - დროულობა;
    - შემოწმებადობა;
    - შესადაარისობა;
    - აღქმადობა.
  - ბ) ახსნათ სააღრიცხვო კონცეფციების მნიშვნელობა და განმარტოთ და გამოიყენოთ თითოეული ქვემოთ ჩამოთვლილი:

- არსებითობა;
- შინაარსის ფორმაზე აღმატებულობა;
- უწყვეტი ფუნქციონირებადობა;
- საწარმოს ავტონომიურობა;
- დარიცხვები;
- კეთილსინდისიერი წარდგენა;
- თანმიმდევრულობა.

გ)ორადი გატარებისა და სააღრიცხვო სისტემების გამოყენება

1. ორადი გატარების პრინციპების დაცვა ბუღალტრული ჩანაწერების გაკეთებისა და პირველადი დოკუმენტების დამუშავების დროს

- ა) განმარტოთ საბუღალტრო სისტემაში არსებულ მონაცემთა ძირითადი წყაროები და ჩანაწერები.
- ბ) აღწეროთ სხვადასხვა ტიპის ბიზნესდოკუმენტების მიზანი და შინაარსი, მაგალითად გაყიდვებისა და შესყიდვების ბრძანება, საქონლის მიტანისა და მიღების ჩანაწერები, საკრედიტო და სადებეტო ავიზო, ფულის მიღების ამონაწერი.
- გ) ახსნათ ბუღალტრული წიგნების წარმოებისა და ორადი ჩაწერის პრინციპები.
- დ) ახსნათ საბუღალტრო ტოლობა.
- ე) განსაზღვროთ, როგორ უზრუნველყოფს ბუღალტრული აღრიცხვა სასურველი ინფორმაციის მოპოვებას და როგორ შეესაბამება იგი საწარმოს პოლიტიკასა და ანგარიშგების წარდგენის საბოლოო ვადებს.
- ვ) ახსნათ სამეურნეო ოპერაციების ძირითადი ტიპები, მაგალითად გაყიდვები, შესყიდვები, გადახდები, მიღება.

2. ბუღალტრული ანგარიშები, პირველადი გატარების წიგნები და ჟურნალები

- ა) ახსნათ ბუღალტრული წიგნების წარმოებისა და ორადი ჩაწერის პრინციპები; გაერკვეთ მათ შინაარსსა და ფუნქციებში;
- ბ) გამოიყვანოთ ნაშთები ბუღალტრულ წიგნებში და ნაშთები გადაიტანოთ ბუღალტრული წიგნებიდან საცდელ ბალანსში; ახსნათ სწორი ჟურნალების წარმოება მოცემული განმარტებიდან;
- გ) მოამზადოთ საცდელი ბალანსიდან მოგებისა და ზარალის და ბალანსის მარტივი ანგარიშგება;
- დ) ახსნათ და აჩვენოთ ბუღალტრული წიგნების დახურვის პროცესი, როცა ფინანსური ანგარიშგება მომზადდება.

დ) ოპერაციებისა და მოვლენების აღრიცხვა

1. გაყიდვები და შესყიდვები

- ა) ბუღალტრულ წიგნებსა და პირველადი აღრიცხვის ჟურნალებში გაყიდვებისა და შესყიდვების აღრიცხვა
- ბ) ახსნათ შესყიდვებისა და გაყიდვების უკანდაბრუნება და მათი ჩაწერა ბუღალტრულ წიგნებში
- გ) ახსნათ ბრუნვის გადასახადის ძირითადი პრინციპები;
- დ) სწორად გამოთვალოთ ბრუნვის გადასახადი სამეურნეო ოპერაციების მიხედვით და აღრიცხეთ ის;
- ე) აღრიცხეთ გაცემული და მიღებული ფასდათმობა და ისინი აღრიცხეთ ბუღალტრული ანგარიშგებში.

2. სალარო

- ა) ჩაწეროთ ფულადი ოპერაციები ბუღალტრულ წიგნში;
- ბ) განმარტოთ მცირე სალაროს წიგნში ნაღდი ანგარიშსწორების ჩანაწერების გაკეთების საჭიროება.

3. მარაგი

- ა) ახსნათ მარაგის რაოდენობის დადგენის აუცილებლობა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისათვის;
- ბ) ახსნათ და აჩვენოთ, როგორ აისახება საწყისი და საბოლოო მარაგი ბუღალტრულ ანგარიშში;
- გ) ახსნათ ბასს 2-ის - „სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები“ - მოთხოვნები მარაგის საბოლოო ნაშთის შეფასებისას;
- დ) განსაზღვროთ მარაგის საბოლოო ნაშთის თვითღირებულება და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება;
- ე) ახსნათ და აჩვენოთ, როგორ გამოითვლება მარაგის საბოლოო ნაშთის ღირებულება მისი მოძრაობის სხვადასხვა დონეზე, ფიფოსა და საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდების გამოყენებით;
- ვ) შეაფასოთ აქტივის ღირებულებასა და მოგებაზე ფიფოსა და საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდების გამოყენების გავლენა;
- ზ) ახსნათ მარაგის მიმართ ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნები;
- თ) ახსნათ მარაგის უწყვეტი და პერიოდის ბოლოს აღრიცხვის ჩანაწერები;
- ი) ახსნათ მარაგის შეფასების გავლენა მოგებასა და აქტივებზე.

4. მატერიალური გრძელვადიანი აქტივები

- ა) განსაზღვროთ გრძელვადიანი აქტივები;
- ბ) ახსნათ სხვაობა მოკლევადიან და გრძელვადიან აქტივებს შორის;
- გ) ერთმანეთისაგან განასხვაოთ კაპიტალური და ამონაგების დანახარჯები;
- დ) ახსნათ აქტივების რეესტრის დანიშნულება და მიზანი;
- ე) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ გრძელვადიანი აქტივების შეძენის გატარებები საწარმოს საბუღალტრო წიგნებში;
- ვ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ ნაღდი ანგარიშსწორებით გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვის/გასვლის გატარებები;
- ზ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ ნაწილობრივი გაცვლის გზით გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვის/გასვლის გატარებები;
- თ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ, როგორ ჩნდება გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვის დროს წარმოქმნილი მოგება ან ზარალი მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში;
- ი) ახსნათ და ჩაწეროთ გრძელვადიანი აქტივების გადაფასება ბუღალტრული ანგარიშებში, და ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- კ) ახსნათ გადაფასების გავლენა ცვეთის აღრიცხვასა და გრძელვადიანი აქტივების გასვლაზე;
- ლ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ, თუ როგორ ბალანსდება გრძელვადიანი აქტივები და როგორ აისახება მათი მოძრაობა ფინანსურ ანგარიშგებებში.

5. ცვეთა

- ა) განსაზღვროთ და ახსნათ ცვეთის მიზანი .
- ბ) ახსნათ ცვეთის წრფივი და ნაშთის შემცირებადი მეთოდები და გააკეთოთ აუცილებელი გამოთვლები .
- გ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ, როგორ უნდა აღრიცხოთ ცვეთის ხარჯი და დაგროვილი ცვეთა ბუღალტრულ ანგარიშებში.
- დ) ასახოთ ცვეთის ხარჯი აფასებულ გრძელვადიან აქტივზე და გადაიტანოთ ცვეთის გაზრდილი ოდენობა გაუნაწილებელ მოგების ანგარიშზე.
- ე) ახსნათ ცვეთის აღრიცხვის დროს თანმიმდევრობისა და სუბიექტურობის შესაბამისობა.

- ვ) გააკეთოთ სათანადო კორექტირება, თუ გრძელვადიანი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა/ნარჩენი ღირებულება იცვლება.
- ზ) ასახოთ ცვეთის ხარჯი მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებასა და ბალანსში.

6. არამატერიალური გრძელვადიანი აქტივები და ამორტიზაცია

- ა) გაიგოთ განსხვავება მატერიალურ და არამატერიალურ გრძელვადიან აქტივებს შორის
- ბ) დაადგინოთ არამატერიალური გრძელვადიანი აქტივების ტიპები
- გ) ახსნათ სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოები
- დ) გამოთვალეთ მოცემული ინფორმაციიდან საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების ბალანსში და ხარჯად ასაღიარებელი რაოდენობა
- ე) ახსნათ ამორტიზაციის მიზანი
- ვ) გამოთვალეთ ამორტიზაციის ხარჯი და სწორად აღრიცხოთ იგი.

7. დარიცხვები და წინასწარგადახდები

- ა) ახსნათ, როგორ შეესაბამება შესაბამისობის კონცეფცია დარიცხვებსა და წინასწარგადახდებს
- ბ) ახსნათ და გამოთვალეთ დარიცხვისა და წინასწარგადახდილი ხარჯების კორექტირების აუცილებლობა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისათვის
- გ) პრაქტიკულად განახორციელოთ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისათვის აუცილებელი დარიცხვისა და წინასწარგადახდილი ხარჯების კორექტირების პროცესი
- დ) მოამზადოთ დარიცხვისა და წინასწარგადახდების ჟურნალური ჩანაწერები
- ე) ახსნათ დარიცხვისა და წინასწარგადახდების გავლენა მოგებასა და ნეტო აქტივებზე.

8. დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება

- ა) განმარტოთ მყიდველებისათვის კრედიტით მიყიდვის პირობების უპირატესობა და ნაკლი
- ბ) ჩაატაროთ ვადაგასული დებიტორული დავალიანების ანალიზი
- გ) დაადგინოთ კრედიტის ლიმიტის მიზეზები
- დ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ კრედიტორული და დებიტორული დავალიანების მაგალითები
- ე) ასახოთ უიმედო ვალების ჩამოწერა საბუღალტრო ჩანაწერებში
- ვ) გააკეთოთ უიმედო ვალების დაბრუნების ჩანაწერები
- ზ) განმარტოთ, რა გავლენას ახდენს დაუბრუნებადი ვალები მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებასა და ბალანსზე
- თ) მოამზადოთ საბუღალტრო ჩანაწერები დებიტორული დავა-ლიანების ანარიცხების შესაქმნელად და მისი კორექტირებისათვის
- ი) აჩვენოთ, როგორ უნდა ასახოთ დებიტორული დავალიანების ანარიცხების ანგარიშის ნაშთების სხვაობა მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში და სად გამოჩნდება დებიტორული დავალიანების ანარიცხების საბოლოო ნაშთი ბალანსში
- კ) გააკეთოთ კონტრალური გატარებები დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების წიგნების ანგარიშების ურთიერთჩათვლისას, მოამზადოთ, შეაჯეროთ და აღიქვათ მომწოდებლის ამონაწერის მიზანი;
- მ) დააჯგუფოთ მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები ბალანსში.

9. ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულება

- ა) განმარტოთ ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულება.
- ბ) დააჯგუფოთ მოცემული ინფორმაცია, ანარიცხების, პირობითი აქტივებისა და პირობითი ვალდებულებების მუხლების მიხედვით.
- გ) სწორად აღრიცხოთ ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები.

- დ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ პირობითი აქტივებისა და პირობითი ვალდებულების გამოთვლის სხვადასხვა მეთოდი.
- ე) გამოთვალოთ ანარიცხები და მისი სხვაობა და სწორად აღრიცხოთ ეს სხვაობა.
- ვ) ანარიცხებიწარადგინოთ საბოლოო ანგარიშებში.

10. კაპიტალის სტრუქტურა და საპროცენტო ხარჯები

- ა) ახსნათ შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიის კაპიტალის სტრუქტურა:
  - (i) ჩვეულებრივი აქციები;
  - (ii) პრივილეგიური აქციები;
  - (iii) სასესხო თამასუქები.
- ბ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ სააქციო და საემისიო კაპიტალის ანგარიშებში
- გ) განმარტოთ აქციების გამოშვების უფლება და მისი უპირატესობა და ნაკლოვანება
- დ) ასახოთ აქციების უფლებითი გამოშვება საბუღალტრო წიგნებში და აჩვენოთ მათი გავლენა ბალანსზე
- ე) ახსნათ ბონუსური აქციის (კაპიტალიზაცია) გამოშვება და მისი უპირატესობა და ნაკლოვანება
- ვ) აღრიცხოთ ბონუსური აქციების გამოშვება საბუღალტრო წიგნებში და აჩვენოთ მათი გავლენა ბალანსზე
- ზ) განმარტოთ და მაგალითებზე აჩვენოთ რეზერვის სხვა სახეები, რომლებიც შეიძლება კომპანიის ბალანსის შემადგენელი იყოს; ახსნათ საკუთარი კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშების კომპონენტები;
- თ) ახსნათ, რატომ აქვს სესხის აღებით დაფინანსების მოპოვებას უპირატესობა აქციების გამოშვებასთან შედარებით; გამოთვალოთ და აღრიცხოთ საპროცენტო ხარჯი ბუღალტრულ ანგარიშებში და ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- ი) ახსნათ მოგების გადასახადის გავლენა კომპანიის მოგებასა და მაგალითებზე აჩვენოთ მათი აღრიცხვა;
- კ) ახსნათ და მაგალითებზე აჩვენოთ დივიდენდების აღრიცხვა ასახოთ დივიდენდი ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ე) საცდელი ბალანსის მომზადება

1. საცდელი ბალანსი

- ა) ახსნათ საცდელი ბალანსის მიზანი
- ბ) ნაშთები გადაიტანოთ საცდელ ბალანსში
- გ) ახსნათ ის შეცდომები, რომელთა გამოვლენა საცდელ ბალანსში შეუძლებელია
- დ) მოამზადოთ საცდელი ბალანსის ნიმუში

2. შეცდომების კორექტირება

- ა) განსაზღვროთ შეცდომის ტიპები, რომლებიც შეიძლება შეგვხვდეს ბუღალტრული აღრიცხვის სისტემაში
- ბ) გამოავლინოთ შეცდომები, რომლებიც საცდელი ბალანსის შედგენისას შეუმჩნეველია; განსაზღვროთ შეცდომები, რომლებიც დამხმარე ანგარიშის შედგენას იწვევს
- გ) მოამზადოთ ჟურნალური ჩანაწერები დაშვებული შეცდომების გასასწორებლად და დამხმარე ანგარიშის გასაწესებლად
- დ) მოამზადოთ კორექტირებული მოგების ანგარიში; გამოთვალოთ და აღრიცხოთ რა გავლენას ახდენს შეცდომები მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაზე, სხვა სრული შემოსავლებისა და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე.

3. მაკონტროლებელი ანგარიშები და მათი შეჯერება ინდივიდუალურ ანგარიშებთან

- ა) ახსნათ, რა შინაარსისაა და რა მიზნებს ემსახურება მაკონტროლებელი ანგარიშები დებიტორული და კრედიტორული დავალიანების საბუღალტრო წიგნებისათვის.
- ბ) ახსნათ, არის თუ არა მაკონტროლებელი ანგარიშები ორადი ჩაწერის სისტემის ნაწილი.
- გ) მოცემული ინფორმაციიდან მოამზადოთ მაკონტროლებელი ანგარიშები.
- დ) მოამზადოთ და შეაჯგუროთ მაკონტროლებელი ანგარიშები დებიტორული და კრედიტორული დავალიანების ინდივიდუალურ ანგარიშებთან და განსაზღვროთ მომწოდებლის ანგარიშების მიზანი.
- ე) დაადგინოთ ის შეცდომები, რომლებიც უნდა გასწორდეს მაკონტროლებელი ანგარიშების შეჯგურებით;
- ვ) დაადგინოთ და გაასწოროთ შეცდომები მაკონტროლებელ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში.

4. ბანკის ამონაწერის შეჯგურება

- ა) დაასახელოთ ბანკის ამონაწერის შეჯგურების მიზანი
- ბ) განსაზღვროთ ბანკის ამონაწერსა და სალაროს წიგნს შორის არსებული ძირითადი განსხვავება
- გ) დაადგინოთ ბანკის ნაშთი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვად
- დ) გაასწოროთ სალაროს წიგნში დაშვებული შეცდომები და ჩანაწერის გამოტოვების შემთხვევები
- ე) მოამზადოთ ბანკის ამონაწერთან შეჯგურების უწყისი
- ვ) მოცემული ინფორმაციიდან გამოიყვანოთ ბანკის ანგარიშისა და სალაროს წიგნის ნაშთები

5. დამხმარე ანგარიში

- ა) განსაზღვროთ შეცდომები, რომლებიც დამხმარე ანგარიშის შედგენას იწვევს
- ბ) განსაზღვროთ დამხმარე ანგარიშის გამოყენების მიზანი
- გ) მოამზადოთ ჟურნალური ჩანაწერები დაშვებული შეცდომების გასასწორებლად და დამხმარე ანგარიშის გასაწესებლად
- დ) მოამზადოთ შესწორებული შეცდომებით კორექტირებული მოგების ანგარიში

ვ) ფინანსური ანგარიშების მომზადება

1. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

- ა) ახსნათ, როგორ ეფუძნება ბალანსი ბუღალტრულ ტოლობასა და საწარმოს ავტონომიურობის კონცეფციას
- ბ) გესმოდეთ რეზერვების შინაარსი
- გ) ახსნათ და რეზერვები ასახოთ კომპანიის ბალანსში
- დ) ბალანსი მოამზადოთ მოცემული ინფორმაციიდან
- ე) გესმოდეთ მუხლი „დაგროვილი (გაუნაწილებელი) მოგება“, რატომ აისახება კომპანიის ბალანსში

2. მოგებისა და ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება

- ა) მოცემული ინფორმაციიდან მოამზადოთ სააღრიცხვო მიდგომების გამოყენებით მოგებისა და ზარალისა და სხვა შემოსავლების ანგარიშგება;
- ბ) ახსნათ, როგორ აისახება სააღრიცხვო კონცეფციები ამონაგებსა და ხარჯებზე;
- გ) მოცემული ინფორმაციიდან გამოთვალოთ ამონაგები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება, საერთო და წმინდა მოგება და სრული შემოსავლები;
- დ) შემოსავალი და ხარჯები ასახოთ მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში.
- ე) მოგების გადასახადი ასახოთ კომპანიის მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში;
- ვ) აღიქვათ ბალანსს, მოგებისა და ზარალისა და სრული შემოსავლების ანგარიშგებას შორის ურთიერთობა;
- ზ) ახსნათ მუხლები, რომლებიც მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში ცალკე განმარტებას საჭიროებს.

3. გასაჯაროებულ ინფორმაციასთან დაკავშირებული შენიშვნები

- ა) გასაჯაროებული ინფორმაციის შენიშვნების მიზანი;
- ბ) შექმნათ შემდეგი გასაჯაროებული ინფორმაციის განმარტებანი:

- (i) გრძელვადიანი აქტივები როგორც მატერიალური ასევე არამატერიალური;
- (ii) ანარიცხები;
- (iii) ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდეგი მოვლენები;
- (iv) მარაგი.

4. ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდეგი მოვლენები

- ა) ახსნათ ბალანსის შედგენის თარიღის შემდეგი მოვლენები ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით;
- ბ) სწორად აღრიცხვით ფინანსურ ანგარიშგებებში ორივე - მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები;
- გ) დააჯგუფოთ მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები და ახსენით როგორ აისახება ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში.

5. ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

- ა) ახსნათ, რა განსხვავებაა მოგებასა და ფულად სახსრებს შორის;
- ბ) ახსნათ რა მნიშვნელობა აქვს მართვისათვის ფულადი სახსრების მოძრაობის კონტროლს;
- გ) ახსნათ, რა მნიშვნელობა აქვს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისათვის;
- დ) ახსნათ და მაგალითზე აჩვენოთ ფულადი ნაკადების შესვლა და გასვლა ტიპური კომპანიის მაგალითზე;
- ე) გამოთვალეთ საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული ფულადი ნაკადების რაოდენობა პირდაპირი და არაპირდაპირი მეთოდის გამოყენებით;
- ვ) გამოთვალეთ საინვესტიციო საქმიანობიდან შემოსული და გასული ფულადი ნაკადების რაოდენობა;
- ზ) გამოთვალეთ საფინანსო საქმიანობიდან შემოსული და გასული ფულადი ნაკადების რაოდენობა;
- თ) მოამზადოთ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, მოცემული ინფორმაციის საფუძველზე.

6. არასრული ჩანაწერები

- ა) ახსნათ არასრული ჩანაწერების შემთხვევაში გამოყენებული ტექნიკის მეთოდები:
  - საბალანსო ტოლობის გამოყენება;
  - საბუღალტრო წიგნების გამოყენება გამოტოვებული ციფრის გამოსათვლელად;
  - სალაროსა და ბანკის ჩანაწერების გამოყენება;
  - საერთო მოგების პროცენტის გამოყენება გამოტოვებული ციფრის გამოსათვლელად.

ზ) მარტივი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება

1. შვილობილი

- ა) ჯგუფის ანგარიშგების კონტექსტში განმარტოთ და აღწეროთ შემდეგი:
  - (i) მშობელო საწარმო
  - (ii) შვილობილი საწარმო
  - (iii) კონტროლის უფლება
  - (iv) კონსოლიდირებული ან ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
  - (v) არამაკონტროლებელი წილი
  - (vi) სავაჭრო/ მარტივი ინვესტიცია
- ბ) განმარტოთ შვილობილის ადგილი ჯგუფის სტრუქტურაში

- გ) აღწერეთ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტები და მოამზადეთ მისი ამონარიდი, შემდეგი კორექტირებების გათვალისწინებით:
- (i) რეალური ღირებულებით კორექტირება მიწის და შენობების (ცვეთის კორექტირების გამოკლებით)
  - (ii) ფულისა და აქციებით რეალური ღირებულებით შესყიდვის კომპენსაცია (გადავადებულ და პირობით ანარიცხებში გადახდილის გამოკლებით)
  - (iii) შიდაჯგუფური ვაჭრობის ნაშთების გამორიცხვა (ფულისა და მარაგის გამოკლებით)
  - (iv) შიდაჯგუფური ვაჭრობისას წარმოქმნილი არარეალიზებული მოგების გამორიცხვა;
  - (v) შეძენა წლის განმავლობაში
- დ) გუდვილის გამოთვლა (გაუფასურების გამოკლებით) სრული ფორმულის მეთოდის გამოყენებით:
შესყიდვის კომპენსაცია რეალური ღირებულებით	X	X
არამაკონტროლებელი წილის ღირებულება შეძენისას	X	X
მინუს:		
შემძენილი წმინდა აქტივების რეალური ღირებულება	(X)	(X)
შემძენისას წარმოქმნილი გუდვილი	X	X
- ე) აღწერეთ კონსოლიდირებული მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების კომპონენტები და მოამზადეთ მისი ამონარიდი, შემდეგი კორექტირებების გათვალისწინებით:
- (vi) შიდაჯგუფური ვაჭრობა
  - (vii) არარეალიზებული მოგება
  - (viii) შეძენა წლის განმავლობაში;

2. მეკავშირე საწარმო

- ა) განმარტოთ და ახსნათ მეკავშირე საწარმო და მნიშვნელოვანი გავლენა და განმარტოთ სიტუაცია, როდის წარმოიქმნება მნიშვნელოვანი გავლენა ან მონაწილეობის წილი
- ბ) აღწერეთ მშობელი-მეკავშირე საწარმოების ურთიერთობის ძირითადი მახასიათებლები და განსაზღვროთ მეკავშირე საწარმოს ადგილი ჯგუფის სტრუქტურაში
- გ) ახსნათ კაპიტალ-მეთოდის გამოყენების პრინციპები
- დ) ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაცია.

1. ფინანსური ანგარიშგების ანალიზის მნიშვნელობა და მიზანი

- ა) აღწერეთ საწარმოს გარემოში როგორ გამოიყენება ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაცია და ანალიზი
- ბ) ახსნათ კოეფიციენტების ინტერპრეტაციის მიზანი

2. კოეფიციენტები

- ა) გამოთვალეთ და განმარტოთ ურთიერთდამოკიდებულება შემდეგ ძირითად კოეფიციენტებს შორის:
  - მომგებიანობა
  - ლიკვიდურობა
  - ეფექტურობა
  - მდგომარეობა
- ბ) ახსნათ ურთიერთდამოკიდებულება კოეფიციენტებს შორის.

3. ფინანსური ანგარიშგების ანალიზი

- ა) გამოთვალეთ და განმარტოთ ურთიერთობა ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებს შორის მომგებიანობის, ლიკვიდურობის, რესურსების ეფექტური გამოყენებისა და ფინანსური მდგომარეობის თვალსაზრისით
- ბ) მოამზადოთ ეფექტური დასკვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაციის ბაზაზე.